

Pedagogická fakulta MU v Brně

Katedra pedagogiky

Základy pedagogické metodologie

Který cizí jazyk žáci upřednostňují a proč?

Zpráva z výzkumu

*Výzkumné šetření bylo prováděno v rámci fakultního projektu pro rok 2004 v kategorii B: **Strategie učení cizím jazykům jako východisko efektivního učení cizím jazykům** (deskriptivně-relační výzkumné šetření), hlavní řešitel: Mgr. Mgr. Kateřina Vlčková (KPd PdF MU), č. projektu 21/04, č. zakázky 3020*

Zadala:

Mgr. Mgr. Kateřina Vlčková

V Brně dne 30. 5. 2004

Vypracovaly:

Petra Jarošková, Ov, Rj(2 semestr) – učo 104 866

Sabina Svobodová, Ov, Rj(2 semestr) – učo75 278

Barbora Ťopková, Aj, Rj(2 semestr) – učo 75 377

Obsah:

Úvod.....	str. 1
Hypotéza	str. 2
Metodologie	str. 2
Výsledky.....	str. 3
Závěr.....	str. 6

ÚVOD

Úvodem bychom chtěly říct, že jsme si tuto práci vybraly z toho důvodu, protože nás zajímalo, jak vůbec takový výzkum probíhá, co všechno zahrnuje a také, jak k tomuto výzkumu budou přistupovat sami žáci a učitelé.

Tento výzkum se týkal strategií učení se cizím jazykům a probíhal ve třetích ročnících gymnázií. Zjišťoval například kolik a jaké jazyky žáci studují, kterým dávají přednost, jak dlouho se cizí jazyky učí, zda se daným jazykem dobře dorozumí či pouze rozumí, ale neumí mluvit, ale také například jaké metody žáci využívají k tomu, aby se třeba lépe naučili slovíčka a gramatiku, zda se učí raději ve skupině nebo když jsou sami, také zda při učení relaxují atd.

Myslíme si, že tento výzkum byl velice zajímavý, protože sami žáci po vyplnění tohoto dotazníku mohli začít přemýšlet vůbec o tom, zda se například dobře učí nebo jaké by mohli využít lepší metody k tomu, aby se něco lépe naučili.

Hypotéza

Rozhodly jsme se zpracovat otázku, která se týká upřednostňování cizích jazyků. Tato otázka nás zaujala, protože nás zajímá k jakému jazyku v současné době žáci inklinují. Zkoumaly jsme, který z cizích jazyků žáci upřednostňují a z jakého důvodu.

Žáci na Eko - gymnáziu studují anglický a ruský jazyk a mají také možnost si vybrat jako volitelný předmět německý nebo španělský jazyk.

Předpokládáme, že většina žáků bude upřednostňovat anglický jazyk, protože se s ním lze domluvit na celém světě, ve většině zaměstnání je také vyžadován a veškerá technika a odborná literatura je v anglickém jazyce.

Nyní se pokusíme podrobně zpracovat výsledky a doložit naši hypotézu.

Metodologie

Výzkum byl prováděn 10. 5. 2004 na žácích třetích ročníků (septima A/B a septima C) Eko gymnázia ve Starém Lískovci v Brně od 9 hodin, na vyplnění dotazníků žáci měli 45 minut. V septimě A/B bylo 28 žáků, z toho 18 chlapců a 10 dívek a v septimě C bylo 18 žáků a z toho 9 chlapců a 9 dívek. Výzkum byl prováděn formou dotazníků. Náš výzkum byl zaměřen na otázku, který cizí jazyk žáci upřednostňují a proč.

Výsledky jsme zpracovaly pomocí tabulek a grafů, kde jsme uvedly kolik chlapců a dívek se učí anglický, ruský a německý jazyk.

Atmosféra při výzkumu byla příjemná, žáci nekladli odpor a neměli žádné dotazy, vše bylo jasné, ale ke konci hodiny už byli unavení a neklidní. Spolupráce s učiteli byla velice dobrá, rádi nám se vším pomohli.

Obsah dotazníku:

Dotazníky byly zaměřeny na strategie učení se cizímu jazyku.

V první části studenti vyplňovali osobní údaje, jaké cizí jazyky se učí, jak dlouho, jestli byli v cizí zemi, zda chodí do jazykových kurzů atd.

Druhá část se skládala ze sedmi částí (značené od A do G), z nichž každá obsahovala různý počet otázek. Jednotlivé části se zabývaly určitými druhy strategií. Část A – paměťové strategie, část B – kognitivní strategie, část C – kompenzační strategie, část D –

metakognitivní strategie, část E – afektivní strategie, část F – sociální strategie a část G se zabývala schopnostmi studentů učit se cizí jazyky.

Studenti si vybírali z bodové stupnice od 1 až do 5: 1 – nikdy, téměř nikdy, 2 – občas, obvykle ne, 3 – někdy, půl napůl, 4 – často, obvykle ano, 5 – vždy, téměř vždy, N – nevím, nemohu odpovědět.

VÝSLEDKY

Třída: Septima A/B

Třída: Septima C

Celkový počet sesbíraných dotazníků: **28**

Celkový počet sesbíraných dotazníků: **18**

Počet chlapců: **18**

Počet chlapců: **9**

Počet dívek: **10**

Počet dívek: **9**

Počet nevyplněných dotazníků: **1**

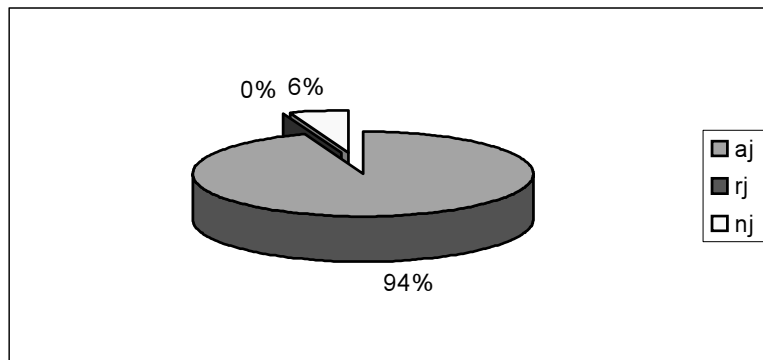
Počet nevyplněných dotazníků: **3**

V jednotlivých třídách jsme získaly výsledky preferovaných jazyků od dívek a chlapců. V septimě A/B 17 chlapců preferuje anglický jazyk a pouze 1 jazyk německý, naproti tomu 7 dívek preferuje jazyk ruský a pouze 3 z nich jazyk anglický.

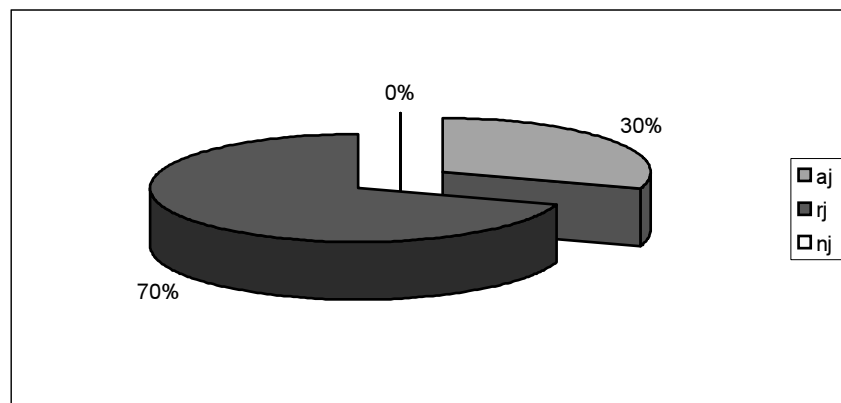
V septimě C všech 9 chlapců preferuje anglický jazyk, 5 dívek preferuje anglický jazyk, 2 ruský jazyk a 2 jazyk německý. Získané údaje jsme zpracovali pomocí tabulky a grafu.

Septima A/B	Anglický jazyk	Ruský jazyk	Německý jazyk
Chlapci	17	0	1
Dívky	3	7	0
Celkem	20	7	1

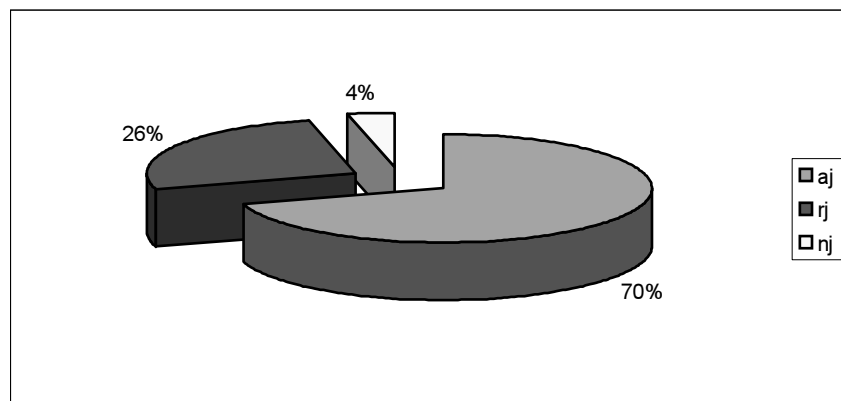
Chlapci

Dívky

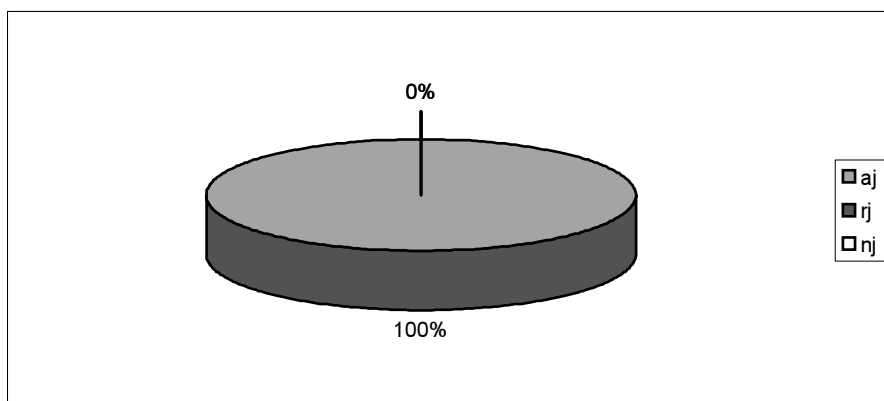

Celkem

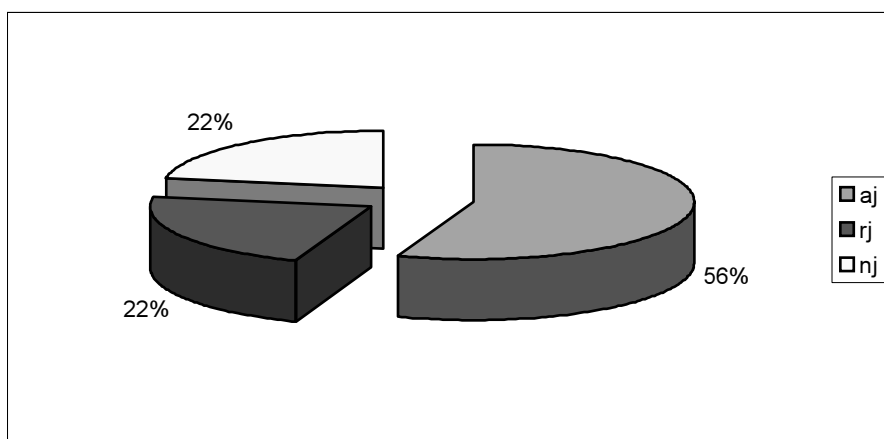

Septima C	Anglický jazyk	Ruský jazyk	Německý jazyk
Chlapci	9	0	0
Dívky	5	2	2
Celkem	14	2	2

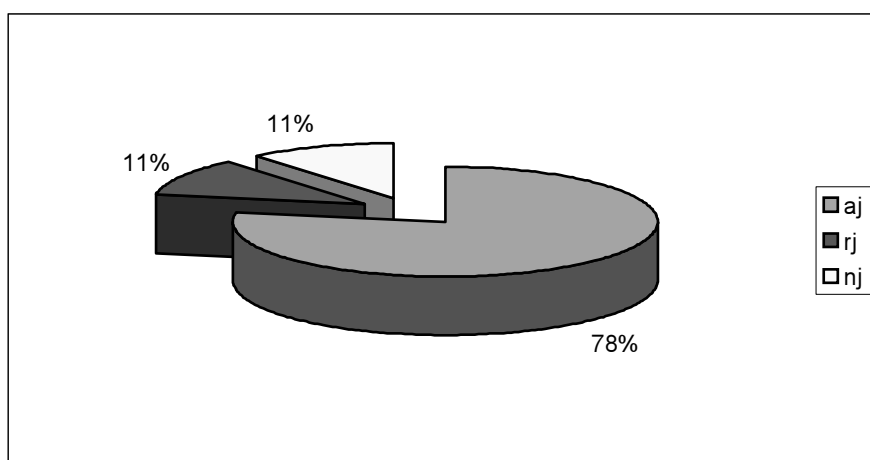
Chlapci

Dívky

Celkem

Závěr

Naše hypotéza se potvrdila, většina žáků preferuje anglický jazyk, protože se jim zdá nezbytný pro komunikaci, je také nejrozšířenější a jednoduchý na učení. Žáci si také myslí, že jej nejvíce budou potřebovat do budoucnosti, především v zaměstnání, při cestování, ale i v běžném životě (při sledování nejrůznějších filmů, při práci s počítačem atd.).

Žáci, kteří preferují ruský jazyk mají rádi ruskou kulturu, historii a Rusko jako země je pro ně zajímavá.

Je pro nás překvapující, že ruský jazyk preferují většina dívek. Podle nás je to nejspíše tím, že je pro ně jednodušší na učení a pokud nebyly v zemi, kde se anglicky mluví nebo se každý den neseťkávají s počítačem, tak pro ně není angličtina tolik nezbytná a také důležitá a nemají takové ambice jako chlapci. Myslíme si, že dívkám chybí tzv. „*zapálení pro věc*“. Možná, že jsou v tomhle směru více pohodlnější než-li chlapci.

Ať už žáci preferují jakýkoliv celosvětový jazyk, tvrdí, že se toho ve škole příliš mnoho nenaučí.

Nad touto problematikou jsme se zamýšlely a dospěly jsme k názoru, že by v hodinách cizích jazyků měli žáci procvičovat jak gramatiku, tak zároveň i konverzaci a učitelé by to neměli opomíjet. Učitelé by měli být také dostatečně kvalifikovaní, nejlépe mladší a měli by hodiny vést tak, aby upoutali nejenom pozornost žáků, ale hlavně aby se toho žáci, co nejvíce naučili. Hodiny můžou být zpestřovány video ukázkami, magnetofonem, případně různými hrami. Škola by měla žákům umožnit navštěvovat konverzační hodiny vedené rodilým mluvčím, aby co nejvíce mluvili zvoleným jazykem. Dále bychom navrhovali více výměnných programů mezi školami, případně zájezdy do cizích zemí, žáci by také mohli projevit aktivitu ve volném čase a navštěvovat jazykové kurzy, samozřejmě za plné podpory rodičů, kteří se na tom neméně podílejí.

S jistotou můžeme ale předpokládat, že rodiče jsou významnými aktéry výchovy a vzdělávání mladých lidí, a proto je jejich komunikace a kooperace s druhým nejvýznamnějším edukačním aktérem, tj. školou, tolik důležitá.